

Univerzitet Crne Gore
EKONOMSKI FAKULTET

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
O RADU
2022-2023.

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
O RADU
2022-2023.

Sadržaj

Uvodna riječ Dekana _____	01
Ekonomski fakultet 2023. godine _____	04
Nastavni proces na Ekonomskom fakultetu _____	11
Razvijanje međunarodne saradnje _____	15
Podsticanje naučnoistraživačkog rada _____	18
Saradnja sa privredom i javnim sektorom _____	21
Okrugli stolovi i panel diskusije _____	25
Gostujuća predavanja _____	28
Priprema za tržište rada – radionice i obuke za studente _____	30
Studentsko angažovanje _____	32
Nagrade _____	34
Infrastruktura _____	35

MISIJA

Edukacija budućih lidera u procesu izgradnje modernog privrednog i poslovnog okruženja na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou.

VIZIJA

Ekonomski fakultet je elitna visokoobrazovna institucija koja obezbjeđuje ekonomska znanja i poslovne vještine, podstičući naučnu znatiželju i preduzetnički duh kao preduslove društvenog progresa.

VRIJEDNOSTI

Akademске slobode – poštovanje autonomije profesora i studenata, zagovaranjem slobode misli i javnog izražavanja.

Integritet – primjena visokih etičkih standarda u personalnom i institucionalnom djelovanju uz transparentnost i odgovornost u radu.

Zajednica – jačanje osjećaja pripadnosti zajednici i zaštita od diskriminacije.

Inovativnost – podsticanje kreativnosti, preduzetničke radoznalosti i otvorenosti za kreiranje i implementaciju novih ideja.

Društveni uticaj – afirmacija društvene vrijednosti naučnog rada.

Uvodna riječ Dekana

Čast mi je i zadovoljstvo da predstavim Godišnji izvještaj Ekonomskog fakulteta u kojem je dat pregled svih aktivnosti realizovanih u prethodnoj akademskoj godini, a koje su doprinijele kontinuitetu razvoja Fakulteta u protekle 63 godine njegovog postojanja.

U prvoj godini dekanskog mandata radili smo na postizanju konkretnih ciljeva na polju modernizacije i unapređenja nastavnog procesa, unapređenja naučnoistraživačkog rada i daljeg razvoja međunarodne saradnje. Naše aktivnosti su bile usmjerene ka intenziviranju saradnje sa privredom i javnim sektorom, kako bi studentima pružili bolje prilike za uspješno uključivanje na tržište rada. Uložili smo napor i da uspostavimo stabilno finansijsko poslovanje, omogućimo investicije u razvoj kadrova i ulaganje u infrastrukturne kapacitete Fakulteta.

Od brojnih aktivnosti koje smo sproveli, izdvojio bih tri koje imaju poseban značaj za jačanje pozicije Ekonomskog fakulteta u sistemu visokog obrazovanja. Na prvom mjestu je proces akreditacije novog studijskog programa Biznisa i Ekonomije na dodiplomskim studijama na engleskom jeziku, čiju prvu generaciju očekujemo naredne studijske godine. Zatim, organizacija prve međunarodne konferencije – *Montenegrin International Conference on Economics & Business (MICEB)* koja će okupiti renomirane naučnike i istraživače, predstavnike međunarodne poslovne zajednice i kreatore ekonomskih politika. Kao treće bih istakao pokretanje projekta stručne studentske prakse, na osnovu kojeg će više od 90 studenata završne godine akademskih studija steći jednomjesečno iskustvo u radu kod 35 poslodavaca iz privatnog i javnog sektora.

Od samog početka vjerujemo u ideju po kojoj samo osjećaj zajedništva i pripadnosti stvara pokretačku energiju za postizanje željenih ciljeva. Zbog toga će naš najveći uspjeh u prethodnoj godini biti ukoliko smo uspjeli da, pokretanjem brojnih novih aktivnosti, dodatno integrišemo veliku zajednicu Ekonomskog fakulteta koju čine sve naše kolegice i kolege, profesori, studenti, alumnisti kao i naši poslovni partneri.

Kroz naš napredak u istraživanju, postignuća u nastavi i posvećenost u ostvarenju saradnje sa svim partnerskim institucijama u zemlji i inostranstvu, završavamo još jednu akademsku godinu. Zahvaljujući predanom radu i izvrsnosti, na temeljima svega postignutog u prethodne 63 godine, uspjeli smo da izgradimo prepoznatljiv brend akademske zajednice Ekonomskog fakulteta, brend koji poručuje da je Ekonomski fakultet pravo mjesto za rad, učenje i istraživanje.

Hvala vam na kontinuiranoj podršci!

Prof. dr. Mijat Jocić

Ekonomski fakultet 2023. godine

U nastavi na Ekonomskom fakultetu angažovano je 32 zaposlenih u akademskom zvanju: 18 redovnih, dva vanredna profesora i 12 docenata. Angažovano je i 13 saradnika.

Upravu Ekonomskog fakulteta za mandatni period 2022 – 2025. godine čine:

Dekan, prof. dr Mijat Jocović

Prodekan za nastavu, docent dr Zdenka Dragašević

Prodekan za naučnoistraživački rad, docent dr Jovan Đurašković

Prodekan za međunarodnu saradnju, docent dr Tamara Backović

Rukovodilac Osnovnih akademskih i primijenjenih studija, docent dr Julija Cerović Smolović.

Akademska osoblje Ekonomskog fakulteta

Redovni profesori:

Prof. dr Maja Baćović
 Prof. dr Jasmina Četković
 Prof. dr Ljubinko Dedović
 Prof. dr Gordana Đurović
 Prof. dr Danijela Jaćimović
 Prof. dr Mijat Jocović
 Prof. dr Vesna Karadžić
 Prof. dr Ljiljana Kaščelan
 Prof. dr Vladimir Kaščelan
 Prof. dr Slobodan Lakić
 Prof. dr Milan Lakićević
 Prof. dr Ana Lalević Filipović
 Prof. dr Vujica Lazović
 Prof. dr Boban Melović
 Prof. dr Nikola Milović
 Prof. dr Saša Popović
 Prof. dr Milivoje Radović
 Prof. dr Biljana Rondović

Vanredni profesori:

Prof. dr Milorad Jovović
 Prof. dr Milijana Novović Burić

Docenti:

Docent dr Tamara Backović
 Docent dr Julija Cerović Smolović
 Docent dr Zdenka Dragašević
 Docent dr Jovan Đurašković
 Docent dr Vladimir Đurišić
 Docent dr Milena Konatar
 Docent dr Mirjana Kuljak
 Docent dr Tanja Laković
 Docent dr Milena Lipovina Božović
 Docent dr Ana Mugoša
 Docent dr Ivan Radević
 Docent dr Saša Vujošević

Saradnici:

Dr Milica Muhadinović
 Dr Bojan Pejović
 Mr Dragana Čirović
 Mr Jelena Jovović
 Mr Nikola Martinović
 Mr Tanja Mirotić
 Mr Nikola Mišnić
 Mr Nemanja Popović
 Mr Sunčica Rogić
 Mr Milica Vukčević
 Dženana Đurković
 Stevan Đurić
 Sofija Sekulić

Studijska 2022 – 2023. godina

Broj upisanih studenata – brucoši u studijskoj 2022/23:

Akaderske osnovne studije	241
Akaderske master studije	54
Primijenjen master studije	46
Primijenjene osnovne studije u Podgorici	102
Primijenjene osnovne studije u Bijelom Polju	51
Specijalističke primijenjene studije	17
Doktorske studije	5

Broj diplomiranih studenata u 2022. godini:

Akaderske osnovne studije	182
Primijenjene osnovne studije u Podgorici	43
Primijenjene osnovne studije u Bijelom Polju	17
Akaderske magistarske studije	55
Primijenjene magistarske studije	9
Odbranjeno specijalističkih radova	47
Odbranjeno doktorskih disertacija	1

Ukupan broj studenata u studijskoj 2022/23:

Akaderske osnovne studije	1217
Akaderske master studije	210
Primijenjene master studije	118
Primijenjene osnovne studije u Podgorici	368
Primijenjene osnovne studije u Bijelom Polju	128
Specijalističke primijenjene studije	28

Rezultati naučnoistraživačkog rada u 2022. godini:

Udžbenici i monografije	4
Radovi u međunarodnim časoposima (SCI/SCIE/SSCI/A&HCI)	25
Radovi u međunarodnim časoposima (nisu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI)	11
Poglavlja u međunarodnim monografijama	13
Radovi na međunarodnim konferencijama	24

Uspostavljeni novi i obnovljeni postojeći sporazumi o saradnji

Javni sektor, udruženja i državne kompanije	Bankarski sektor i finansijske institucije	Mala i srednja preduzeća	Trgovački lanci	IT sektor
<ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma Ministarstvo evropskih poslova Ministarstvo finansija Elektroprivreda Crne Gore Pošta Crne Gore Uprava za statistiku – Monstat Centralna banka Crne Gore Agencija za nadzor osiguranja Agencija za investicije Crne Gore Privredna komora Crne Gore Asocijacija menadžera Crne Gore Crnogorska plovidba AD Kotor 	<ul style="list-style-type: none"> Hipotekarna banka Montenegroberza NLB banka Prva banka Zirat banka PWC doo BDO doo Deloitte doo 	<ul style="list-style-type: none"> A Plus Media Group DOO ETC E3 Consulting Economic team DOO Elko tim Farmegra Finance plus DOO Limit Prime Securities MFI Moj kredit Alliance Hotels Group Montenegro stars Zetatrans Unija Smart Accounting INA Crna Gora Brain code ETG Group Kuća hemije 	<ul style="list-style-type: none"> Mercator Voli trade 	<ul style="list-style-type: none"> Amplitudo Alicorn Čikom DOO Datalab MNE Data design S&T Wireless Montenegro Digital Den Hub Logate

Nove aktivnosti na Ekonomskom fakultetu

Nastavni proces na Ekonomskom fakultetu
Sprovedena sveobuhvatna analiza nastavnog procesa
Donešeno Uputstvo o održavanju nastave i organizaciji ispita
Sprovedene interne ankete među studentima svih nivoa studija: <ul style="list-style-type: none"> Studentska anketa vrednovanja akademskog osoblja, nastavnog procesa i stručnih službi upravljanja; Vrednovanje nastavnog procesa nakon završetka studija (za diplomirane studente) i Studentska izlazna anketa vrednovanja studijskog programa i nastavnog procesa (koja sadrži osnovne podatke i uzrok ispisivanja).
Usvojen Akcioni plan za ispunjavanje preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji Ekonomskog fakulteta
Donešen Akcioni plan za unapređenje saradnje sa studentima
Formirano pet katedri: Katedra za ekonomsku analizu i politiku, Katedra za kvantitativnu ekonomiju, Katedra za finansije i računovodstvo, Katedra za menadžment i marketing i Katedra za poslovnu informatiku
Akreditacija novog studijskog programa
Academic program in Business and Economics in English (MONTEB)
Novi model studentske stručne prakse
90 studenata završne godine akademskih studija obavilo je jednomjesečnu stručnu praksu kod 35 poslodavaca
Razvijanje međunarodne saradnje
Organizacija prvog sastanka partnera i koordinatora u okviru CEEPUS programa
Posjeta univerzitetima u pet američkih država – Teksas, Arizona, Kolorado, Mejn i Njujork u cilju predstavljanja Ekonomskog fakulteta i pokretanja zajedničkih projekata
Rad na kreiranju modula multidisciplinarnih studija sa ostalim univerzitetskim jedinicama u okviru Ulyseus mreže

Podsticanje naučnoistraživačkog rada

Obnovljena licenca naučnoistraživačke ustanove

Pokrenuta međunarodna konferencija *Montenegrin International Conference on Economics & Business* (MICEB)

Pokrenut projekat Ekonomski seminar

Publikovan prvi Research Outlook

Otvoren istraživački centar EKOFLAB

Obezbijeđen pristup prestižnoj bazi podataka Web of Science svim profesorima, saradnicima i studentima

Saradnja sa privredom i javnim sektorom

Osnovana četiri centra: Centar za biznis, Centar za razvoj karijere, Centar za međunarodnu saradnju i Centar za statističku analizu

Formiran Poslovni savjet Ekonomskog fakulteta

Formiran Alumni klub Ekonomskog fakulteta

Potpisani novi i obnovljeni postojeći sporazumi o saradnji sa oko 50 partnerskih institucija

Dobijena direktna finansijska podrška Opštine Bijelo Polje za realizaciju programa Osnovnih primijenjenih studija u Bijelom Polju

Organizovana Obuka o korporativnom upravljanju namijenjena članovima uprave i nadzornih tijela u privrednim društvima u većinskom državnom vlasništvu

Organizovana radna večera za najviše predstavnike banaka i osiguravajućih društava, uz prisustvo predstavnika Ekonomskog fakulteta i Vlade Crne Gore, u cilju dobijanja podrške za otvaranje Kluba studenata, alumnista i profesora

Održan radni sastanak na kom su predstavljeni makroekonomski rezultati Vlade Crne Gore u 2022. godini u cilju podsticanja dijaloga sa akademskom zajednicom

Pokretanje Ekof Podcast-a u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma

Stručni projekti

Kolaborativni grant za inovacije za projekat *Game-driven HR Tech (GHR)*, podnosilac firma Alicorn, kopodnosilac Ekonomski fakultet

Inovacioni vaučer za projekat *Studija opravdanosti razvoja aplikacije za punjenje električnih automobila ChargeGate*, u partnerstvu sa kompanijom Logate

Projekat *Korporativno upravljanje u funkciji unapređenja poslovanja privrednih društava u državnom vlasništvu u Crnoj Gori*, u partnerstvu sa Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma

Izrada *Elaborata za definisanje minimalne cijene za frekvencije 5G*, naručilac Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

Studija opravdanosti formiranja robnih rezervi u Crnoj Gori, naručilac Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

Novi tematski događaji na Ekonomskom fakultetu

Dan nauke

Dani revizije

Dan osiguranja

Brand Day

Nedjelja akademskog integriteta

Sustainability Week

Tematski okrugli stolovi i panel diskusije – otvaranje Fakulteta prema javnosti

Global competition challenges facing single market and its implications for the Western Balkans

Erasmus+ u službi zelene ekonomije i održivog razvoja – obrazovanjem ka zelenoj Crnoj Gori

Kako inovacije mogu podstaći ekonomski razvoj Crne Gore?

Izazovi profesionalne prakse i kompetencije revizora u Crnoj Gori

Panel diskusija – Proizvodi, karakteristike i trendovi crnogorskog tržišta osiguranja

Panel diskusija – Izazovi tržišta osiguranja – kuda dalje?

Ekonomsko državljanstvo kao privredni i ekonomski interes Crne Gore?

Ekonomsko – energetska održivost Crne Gore

Pojas i put – saradnja Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope

Ekonomski i pravni aspekti zaštite prava potrošača u Crnoj Gori

Korporativno upravljanje u preduzećima u državnom vlasništvu – stanje i perspektive

Kako izgraditi i pozicionirati brend u svijesti potrošača?

Kako ostvariti održivi razvoj – politika i praksa u regionu Zapadnog Balkana

Climate change – A powerful engine for economic transformation in Montenegro

Radionice i obuke za studente

Akademija mekih vještina – 15 tematskih predavanja

Decembarska škola statistike

Radionica za pisanje master rada

Besplatni korisnički nalog za korišćenje platforme Digitalni računovođa

Takmičenje – Kreni u avanturu znanja

Radionica komunikacionih vještina

Blockchain i kriptovalute – Tehnologije, potencijal i regulativa

Infrastrukturni projekti

Klub studenata, alumnista i profesora Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

Sala centara

Istraživački centar EKOFLAB

Priprema sale za Ekof Podcast

Rekonstrukcija multifunkcionalne sale Mediteran

Rekonstrukcija sale Milenijum

Rekonstrukcija dvije kompjuterske sale

Nastavni proces na Ekonomskom fakultetu

Kontinuirano unapređenje nastavnog procesa predstavlja jedan od prioriteta u radu Ekonomskog fakulteta, u cilju obezbjeđenja uslova za njegovo nesmetano sprovođenje uz uvažavanje principa profesionalnosti, otvorenosti i međusobnog poštovanja nastavnika i studenata. Rezultat nastavnog procesa je kreiranje znanja visoke upotrebne vrijednosti, zbog čega su, nakon detaljne analize, započeti procesi optimizacije postojećih studijskih sadržaja i akreditacije novih programa. Ovo predstavlja značajan korak u razvoju institucije i predušlov njene međunarodne prepoznatljivosti.

- **Sveobuhvatna analiza nastavnog procesa** urađena je u julu 2022. godine i predstavljena Vijeću fakulteta na tematskoj sjednici, u cilju podsticanja argumentovane debate i donošenja zaključaka o mjerama poboljšanja svih elemenata nastavnog procesa.

- U cilju unapređenja kvaliteta nastave, Vijeće Ekonomskog fakulteta je usvojilo **Uputstvo o održavanju nastave i organizaciji ispita na Ekonomskom fakultetu**. Pored opštih odredbi, u dokumentu se nalaze uputstva o organizovanju nastave, sadržaju ispita, načinu i organizaciji polaganja ispita, ocjenjivanju kao i proceduri podnošenja prigovora na ocjenu i komisijskom polaganja ispita. Sprovedene su tri ankete: Studentska anketa vrednovanja akademskog osoblja, nastavnog procesa i stručnih službi upravljanja, Vrednovanje nastavnog procesa nakon završetka studija (za diplomirane studente) i Studentska izlazna anketa vrednovanja studijskog programa i nastavnog procesa (koja sadrži osnovne podatke i uzrok ispisivanja).

- Sprovođenjem **Interne ankete među studentima Ekonomskog fakulteta**, u decembru 2022. godine, omogućeno im je da izraze svoje stavove u vezi sa pedagoškim (nastavnim) radom nastavnika i saradnika, kao i o uslovima koji direktno utiču na kvalitet studija. Na ovaj način, kroz studentko vrednovanje akademskog osoblja, nastavnog procesa i stručnih službi, prikupljeni su podaci na osnovu kojih su formirani zaključci koji su polazna osnova za sprovođenje mjera za unapređenje svih procesa rada na Fakultetu.

- U okviru pojedinačnih naučnih oblasti, formirano je pet katedri: **Katedra za ekonomsku analizu i politiku, Katedra za kvantitativnu ekonomiju, Katedra za finansije i računovodstvo, Katedra za menadžment i marketing i Katedra za poslovnu informatiku**. Osim u nastavnim pitanjima, katedre aktivno učestvuju u organizaciji tematskih okruglih stolova i panel diskusija čija je misija pokretanje naučnih i stručnih debata o ekonomskim izazovima značajnim za razvoj domaće privrede, kao i upoznavanje šire javnosti sa trendovima koji na nju utiču. Posebnu pažnju zauzima uloga katedri u aktivnostima međunarodne saradnje. U najavi su učešća na međunarodnim projektima, realizuju se gostovanja i studijski boravci na stranim univerzitetima, organizuje međunarodna konferencija kao i interkatedarski međunarodni skup, posjeta kolega iz inostranstva našem fakultetu, međunarodna razmjena studenata doktorskih studija.

Prateći trendove u visokom obrazovanju – novi studijski program u narednoj studijskoj godini

Osnovne studije na Ekonomskom fakultetu usmjerene su ka obrazovanju stručnjaka čije će kompetencije biti primijenjenog karaktera, sa širokim i svestranim uvidom u akademska znanja i praktične vještine iz oblasti ekonomije i poslovnog upravljanja. Programi pružaju neophodne kompetencije za obavljanje ekonomskih i stručnih poslova u preduzećima, profitnim i neprofitnim organizacijama, javnim institucijama u nacionalnom i međunarodnom poslovnom okruženju. Završetkom prvog ciklusa u trogodišnjem trajanju (180 ECTS), student se može opredijeliti za nastavak studija na dvogodišnjim master i trogodišnjim doktorskim studijama (akademski studijski program), odnosno na dvogodišnjim master studijama (primijenjeni studijski program).

Kako bi odgovorio na zahtjeve tržišta, pored postojeća dva studijska programa koji se realizuju u Podgorici i Bijelom Polju, od predstojeće studijske godine biće realizovan novi studijski program osnovnih akademskih studija Ekonomije na engleskom jeziku – **Academic program in Business and Economics in English (MONTEB)**. Program je osmišljen po ugledu na programe prestižnih evropskih univerziteta na kojima se stiču znanja i vještine potrebne za međunarodno tržište rada. Predavači na ovom programu su profesori Ekonomskog fakulteta, gostujući profesori sa partnerskih institucija kojih je više od 70 širom svijeta, kao i predstavnici privrede koji će studentima prenositi iskustva iz prakse. U planu je akreditacija i programa master studija na engleskom jeziku. Program MONTEB prvi put je predstavljen javnosti na Sajmu studiranja u inostranstvu u organizaciji agencije ISEM, u martu 2023. godine, nakon čega je predstavljen i svim srednjoškolicima iz Crne Gore na Danu otvorenih vrata Univerziteta Crne Gore.

FIRST YEAR			
WINTER SEMESTER COURSE	L	E	ECTS
<i>Principles of Economics</i>	2	2	8
<i>Mathematics for Business and Economics</i>	2	2	8
<i>Introduction to Business Management</i>	2	2	7
	2	2	7
	8	8	30
SUMMER SEMESTER COURSE	L	E	ECTS
<i>Statistics for Business and Economics</i>	2	2	8
<i>Microeconomics</i>	2	2	8
<i>Business Law</i>	2	2	7
<i>Business Informatics</i>	2	2	7
	8	8	30
SECOND YEAR			
WINTER SEMESTER COURSE	L	E	ECTS
<i>Principles of Accounting</i>	2	2	8
<i>National Economy</i>	2	2	8
<i>Operations Management</i>	2	2	7
<i>Macroeconomics</i>	2	2	7
	8	8	30
SUMMER SEMESTER COURSE	L	E	ECTS
<i>Fundamentals of Financial Analysis</i>	2	2	6
<i>Principles of Marketing</i>	2	2	6
<i>Entrepreneurship</i>	2	2	6
<i>International Economics</i>	2	2	6
<i>Foreign language</i>	2	2	6
	10	10	30
THIRD YEAR			
WINTER SEMESTER COURSE	L	E	ECTS
<i>Corporate Finance</i>	2	2	8
<i>Public Finance</i>	2	2	8
<i>Organizational Behavior</i>	2	2	7
<i>Digital Economy</i>	2	2	7
	8	8	30
SUMMER SEMESTER COURSE	L	E	ECTS
<i>Environmental Economics</i>	2	2	8
<i>Human Resource Management</i>	2	2	8
<i>Financial Institutions and Markets</i>	2	2	7
<i>Taxes and Corporations</i>	2	2	7
	8	8	30

Susret teorije i prakse – novi model studentske stručne prakse

U namjeri da se poboljšaju kompetencije naših diplomaca i da im se obezbijedi sticanje znanja veće upotrebne vrijednosti, u maju 2023. godine je počela realizacija **novog modela studentske stručne prakse**. Sticanje praktičnih znanja u poslovnom okruženju omogućeno je za sve studente završne godine osnovnih akademskih studija, u saradnji sa 35 partnerskih institucija iz privatnog i javnog sektora. Praktična nastava je sprovedena tako da su studenti dio ishoda učenja savladavali kroz angažovanje u preduzećima i institucijama javnog sektora, gdje su imali zadatak da urade završni projekat koji se odnosi na određenu disciplinu koja se izučava na Fakultetu, definisan od strane predmetnog nastavnika, a najbliža je preduzeću/ instituciji sa aspekta njene djelatnosti. U prvoj godini realizacije ovog projekta, u stručnoj praksi koja traje mjesec dana, učestvuje **90 studenata** završne godine akademskih studija. Oni stručna znanja stižu kod **35 poslodavaca** među

kojima su ministarstva, državne institucije, regulatori, udruženja, banke, mala i srednja preduzeća. U pripremi operativnog segmenta realizacije programa stručne prakse učestvovali su volonteri Centra za razvoj karijere kao ambasadori stručne prakse, čija je uloga bila da svim zainteresovanim studentima predstave benefite ovog programa, ali i da uvažavaju njihove preferencije kada je u pitanju odabir predmeta iz kojeg će obavljati jednomjesečnu stručnu praksu.

U maju mjesecu počelo je i pilotiranje projekta ERASMUS+ projekta DUALMON – Jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Pilot projekat obuhvata uvođenje stručne prakse za studente završnog semestra osnovnih akademskih studija, na modulu Mikroekonomija, u trajanju od mjesec i po dana u kompanijama koje su partneri na projektu.

Razvijanje međunarodne saradnje

Analiza akademske mobilnosti na Ekonomskom fakultetu u prethodnoj akademskoj godini pokazala je veću dinamiku u ljetnjem semestru u odnosu na zimski semestar. Na polju razmjene akademskog i administrativnog osoblja u zimskom semestru su Erasmus+ i CEEPUS programe razmjene koristila dva saradnika u nastavi i jedan član administrativnog osoblja Ekonomskog fakulteta i oni su imali priliku da borave na Nova Univerzitetu u Lisabonu (Portugalija), Ekonomskom univerzitetu u Beču (Austrija) i Ekonomskom fakultetu u Splitu (Hrvatska). U ovom semestru na Ekonomskom fakultetu su studenti imali priliku da čuju predavanja profesora sa kanadskog instituta za tehnologiju u Tirani (Albanija), kao i profesora sa Univerziteta u Šćećinu (Poljska). Ljetnji semestar je započeo realizacijom velikog broja dolaznih i odlaznih mobilnosti akademskog i administrativnog osoblja. Studenti Ekonomskog fakulteta prisustvovali su velikom

broju gostujućih predavanja profesora sa partnerskih univerziteta u Splitu (Hrvatska), Šćećinu (Poljska), Ostravi (Češka), Katovicama (Poljska) i Jašiju (Rumunija), a očekuje se dolazak preko deset profesora do kraja akademske godine sa univerziteta na Peloponezu (Grčka), Nici (Francuska), Kadizu (Španija) i Temišvaru (Rumunija). Iskustvo studiranja na partnerskim visokoškolskim institucijama studenti Ekonomskog fakulteta su sticali na Univerzitetima u Beču (Austrija), Njitri (Slovačka), Varšavi (Poljska), Zagrebu i Splitu (Hrvatska), dok su dolazni studenti sa univerziteta u Ankoni (Italija), Krakovu (Poljska), Brašovu (Rumunija), Kadiza (Španija) za svoju destinaciju programa razmjene birali Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore. Na Ekonomskom fakultetu je realizovana prva akademska razmjena u okviru Univerziteta Crne Gore sa ciljem sprovođenja istraživanja za izradu master rada u okviru UniAdriion Italy konzorcijuma.

- Od 2021. godine realizuju se **dva Erasmus+ projekta**:

„Jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog obrazovanja u crnogorskom visokom obrazovanju – DUALMON“: u maju ove godine počelo je pilotiranje projekata na način što će student završnog semestra osnovnih akademskih i primijenjenih studija, na modulu Mikroekonomija, početi stručnu praksu u trajanju od mjesec ipo u deset kompanija koje su partneri u projektu. Osim toga, projekat je tokom ove godine dobio EACEA pozitivnu ocjenu napretka ostvarenog u implementaciji, a bio je i predstavljen u okviru više nacionalnih i međunarodnih događaja.

„Žan Mone Centar izvrsnosti: Izazovi politike proširenja – evropska versus kineska diplomatija na Zapadnom Balkanu 2020-2023“: u prethodnoj godini u okviru ovog projekta urađene su dvije panel diskusije: *Global competition challenges facing single market and its implications for the Western Balkans* i *Climate change – A powerful engine for economic transformation in Montenegro*.

- Ekonomski fakultet, u septembru 2022. godine, bio je domaćin **sastanka partnera i koordinatora u okviru CEEPUS programa** sa ciljem da se unaprijedi saradnja između partnerskih institucija, ali i da se riješe neki tekući problemi koji se odnose na realizovanje programa mobilnosti i kreiranja novih oblika saradnje. Najvažniji zaključci sastanka odnosili su se na predloge za efikasniju upotrebu fondova CEEPUS programa, kroz unapređenje postojećih i kreiranje novih oblika saradnje između partnerskih institucija, kao i na moguća poboljšanja funkcionisanja nove CEEPUS platforme.
- U susret konkursima za studentsku mobilnost, ali i programima za mobilnost osoblja, Centar za međunarodnu saradnju Ekonomskog fakulteta je 6. oktobra organizovao **Dan mobilnosti**. Tom prilikom studenti su dobili korisne informacije koje se tiču procedura prijavljivanja na konkurse, a čuli su i iskustva studiranja u inostranstvu, kao i iskustva mobilnosti u cilju obuke i držanja nastave.

- U novembru 2022. godine predstavnici Ekonomskog fakulteta su učestvovali na seminaru u Tirani u organizaciji francuske Nacionalne Erasmus+ agencije i Ministarstva za Evropu i spoljnih poslove Francuske u cilju uspostavljanja održive veze i formiranja projektnih partnerstava između različitih univerziteta, koja će podstaći intenzivniju saradnju u okviru Erasmus+ programa između Francuske i zemalja regiona Zapadnog Balkana.
- Početkom aprila 2023. godine, organizovan je drugi **Mobility day**, u Nedjelji studenata, sa ciljem da akademsko osoblje i studenti na jednom mjestu dobiju sve važne informacije koje se odnose na realizaciju programa akademske mobilnosti. Tom prilikom studenti su čuli o programima njemačke akademske razmjene – DAAD, zatim koje programe za akademsku mobilnost mogu da realizuju uz podršku Ambasade Republike Turske u Crnoj Gori, Univerziteta u Grenoblu, kao i o različitim oblicima saradnje u okviru Erasmus+ programa. Osim toga, čuli su bogata iskustva naših studenata i alumnista koji su putem programa mobilnosti boravili na inostranim partnerskim univerzitetima, kao i studente iz Italije i Poljske koji dio studija provode na Ekonomskom fakultetu putem programa mobilnosti.
- U okviru manifestacije **Go Global**, koja je organizovana na Bečkom univerzitetu za ekonomiju i biznis, studentkinja Ekonomskog fakulteta predstavila je svojim kolegama u Beču Crnu Goru, Univerzitet Crne Gore i Ekonomski fakultet.
- Tokom marta 2023. godine, dekan Ekonomskog fakulteta, prof. dr Mijat Jocović, bio je dio delegacije Digital Den-a na putu u Sjedinjene Američke Države tokom kojeg je obišao univerzitete u pet američkih država – Teksas, Arizonu, Kolorado, Mejn i Njujork. Dekan Jocović prilikom iskoristio da predstavi Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore i uspostavi saradnju sa američkim univerzitetima.
- U toku je rad na kreiranju modula multidisciplinarnih studija sa ostalim univerzitetskim jedinicama u okviru Ulysseus mreže.
- Učešće na seminaru u organizaciji Univerziteta Crne Gore u saradnji sa italijanskim univerzitetima Konzorcijuma UniAdrion Italy, marta 2023. godine sa ciljem jačanja međunarodne saradnje i napretka u oblasti kulture, nauke i istraživanja. UniAdrion, udruženje univerziteta Jadransko-jonskog područja čini 51 univerzitet iz 10 različitih zemalja.

Podsticanje naučnoistraživačkog rada

Naučnoistraživački rad profesora i saradnika Ekonomskog fakulteta predstavlja važan segment njihovog angažovanja i doprinos kvalitetu znanja koje prenose studentima.

- Tokom 2022. godine Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore **obnovio je licencu za naučnoistraživačku ustanovu** za period 2022 – 2027. godine, nakon ispunjavanja svih traženih uslova u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

- Studenti, profesori, saradnici i šira javnost imaju priliku da se, počev od 2022. godine, jednom mjesečno u okviru **Ekonomskog seminara** upoznaju sa aktuelnim istraživanjima i projektima na kojima njihovi profesori rade. Na prvom Ekonomskom seminaru rezultate istraživanja *Dekompozicija stope rasta proizvodnje i ukupna faktorska produktivnost – metodi i empirijski rezultati* predstavili su prof. dr Maja Bačović, docent dr Julija Cerović Smolović i dr Bojan Pejović. Na drugom seminaru rezultate istra-

živanja *Data mining rješenja za unapređenje procesa odlučivanja u direktnom marketingu*, prezentovale su mr Sunčica Rogić i prof. dr Ljiljana Kaščelan. Na trećem Ekonomskom seminaru *Održivi razvoj energetike i privredni rast u tranzicionim zemljama: panel analiza*, prezentovao je dr Bojan Pejović. Na četvrtom Ekonomskom seminaru rezultate istraživanja na temu *Unapređenje politike oporezivanja duvanskih proizvoda u zemljama sa niskim i srednjim nivoom dohotka*, prezentovala je docent dr Ana Mugoša, a na petom je rezultate istraživanja na temu *Simulacija disekvilibrjuma i haosa u agregatima raspoloživog dohotka, bogatstva i potrošnje u makroekonomiji EU koristeći nelinearnu dinamičku analizu*, predstavio je mr Damir Sindik, doktorand na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Na šestom seminaru rezultate istraživanja na temu *Dijagnostička analiza inflacije u Crnoj Gori*, prezentovala je dr Maja Ivanović, savjetnica viceguvernera Centralne banke Crne Gore.

- Povodom 10. novembra, Svjetskog dana nauke za mir i razvoj, na Ekonomskom fakultetu je upriličen događaj na kojem su široj akademskoj i stručnoj javnosti prezentovani ključni rezultati naučnoistraživačkih radova profesora i saradnika našeg fakulteta i promovisane knjige koje su objavljene u 2022. godini. U cilju afirmacije značajnih projekata nastavnog osoblja i ukazivanja na njihov važan društveni doprinos, tom prilikom predstavljen je prvi **Research Outlook**, publikacija koja sadrži pregled naučnoistraživačkog rada profesora i saradnika Ekonomskog fakulteta za period 2021 – 2022. godina.

- Kao podršku naučnoistraživačkom radu profesora i studenata, Ekonomski fakultet je u januaru 2023. godine obezbijedio pristup bazi **Web of Science** koja predstavlja premijum istraživački proizvod u industriji. Svi studenti osnovnih, magistarskih i doktorskih studija imaju priliku da, za potrebe izrade svojih radova, pristupe ovoj bazi koristeći kompjutere u biblioteci Ekonomskog fakulteta.

- U cilju podsticanja naučnoistraživačkog rada, u martu 2023. godine otvoren je **istraživački centar EKOFLAB**. Centar je u potpunosti tehnički opremljen za potrebe savremenih istraživanja. Od alata su dostupni: licencirani softveri za analizu i obradu podataka (SPSS i STATA), Plagiarism Checker X – softver za provjeru plagijata, Grammarly Premium paket – alat za podršku u pripremi teksta na engleskom jeziku kao i Zoom Business paket za održavanje online sastanaka.

Planirano je i pokretanje internet prezentacije www.ekoflab.ucg.ac.me kako bi naučnoistraživački rad na Ekonomskom fakultetu u svakom trenutku bio dostupan široj javnosti.

- „**Montenegrin International Conference on Economics & Business**“ (MICEB) je naziv međunarodne konferencije koja će biti organizovana od 25-27. maja 2023. godine u Budvi, povodom 63 godine od osnivanja Ekonomskog fakulteta. Tema konferencije, na kojoj je prijavljeno više od 180 autora naučnih radova, je *Sustainable development: transition to green economy*. Misija konferencije je da pokrene akademsku i stručnu debatu o najvažnijim temama iz oblasti održivog razvoja, ekonomskog rasta i zelene ekonomije. Namjera je da se okupe renomirani naučnici i istraživači, predstavnici međunarodne poslovne zajednice i kreatori ekonomskih politika, sa ciljem afirmacije najbolje prakse za stvaranje optimalnog ambijenta koji podstiče primjenu koncepta zelene ekonomije. Ciljevi konferencije su:

- promocija koncepta zelene ekonomije kao ključnog indikatora održivog razvoja, podizanje svijesti i unapređenje znanja o održivom razvoju na nacionalnom i regionalnom nivou;
- podsticanje naučnih istraživanja koja imaju za cilj identifikovanje i operacionalizaciju potencijala Crne Gore u implementaciji koncepta zelene ekonomije;
- povezivanje Ciljeva održivog razvoja (SDGs) i UN Agende 2030 sa konceptom zelene ekonomije kroz pokretanje dijaloga između predstavnika istraživačkih institucija, implementacionih agencija, civilnog društva, poslovne zajednice i investitora;
- institucionalni cilj – povećanje prepoznatljivosti Fakulteta i kreiranje kredibilnog imidža u evropskom prostoru visokog obrazovanja;
- nacionalni cilj – konferencija je najbolji oblik promocije Crne Gore i prilika da važne ličnosti iz svijeta akademije i međunarodnog biznisa poslovno borave u Crnoj Gori.

Saradnja sa privredom i javnim sektorom

Unapređenje saradnje sa biznis zajednicom i partnerskim institucijama kroz njihovo uključivanje u procese na Fakultetu i oblikovanje profila budućeg ekonomiste predstavlja imperativ modernog visokog obrazovanja i jedan je od strateških pravaca razvoja Ekonomskog fakulteta. Rezultat ovakvog opredjeljenja je kontinuirano rastuća baza partnerskih institucija.

- U prethodnoj godini, Ekonomski fakultet je uspostavio saradnju sa novim ili obnovio sporazume o saradnji sa **više od 50 partnerskih institucija**, među kojima su predstavnici državnih institucija, finansijskih institucija, privrede, javnih preduzeća, udruženja.
- U cilju podsticanja uključivanja predstavnika javnog i privatnog sektora, kao i profesionalnih udruženja u vannastavne aktivnosti na Ekonom-

skom fakultetu, u septembru 2022. godine osnovana su četiri centra od kojih svaki, kao instrument podrške studentima i profesorima, ima specifičnu ulogu u ostvarivanju misije Fakulteta. To su: **Centar za biznis**, **Centar za razvoj karijere**, **Centar za međunarodnu saradnju i Centar za statističku analizu**. U cilju što efikasnijeg sprovođenja svih vannastavnih aktivnosti, u centrima **volontira više od 50 studenata**.

- U junu 2022. godine, Opština Bijelo Polje, u kojoj je 2005. godine pokrenut program Studija menadžmenta, pružila je Ekonomskom fakultetu **direktnu finansijsku podršku** u realizaciji programa Osnovnih primijenjenih studija u Bijelom Polju kako bi program, koji je u potpunosti integrisan u lokalnu zajednicu i strateške planove razvoja sjeverne regije Crne Gore, bio održiv.

The 1st Montenegrin International Conference on Economics & Business

**SUSTAINABLE DEVELOPMENT:
Transition to GREEN ECONOMY**

25th - 27th May, 2023 / Budva, Montenegro

- Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom finansija Vlade Crne Gore, i uz podršku Centralne banke Crne Gore i Agencije za nadzor osiguranja, u julu 2022. godine organizovao je **radnu večeru za najviše predstavnike banaka i osiguravajućih društava** koja posluju u našoj državi. Ovaj neformalni sastanak je bio prilika da se na istom mjestu nađu i saradnju vodeća visokoobrazovna institucija iz oblasti ekonomije u kojoj su svoje znanje sticale generacije uspješnih ekonomista i menadžera, kreatori ekonomske politike i subjekti finansijskog sistema. Osim razgovora o aktuelnom ekonomskom trenutku, tokom radne večere predstavljeni su brojni projekti za čiju realizaciju je Ekonomskom fakultetu potrebna podrška partnera.
- Tradicionalna **Konferencija o ekonomiji Montenegro 2022**, u organizaciji Privredne komore Crne Gore, održana je od 26. do 28. oktobra u hotelu Splendid. Na konferenciji, čija je ovogodišnja tema *Razgovori o budućnosti*, u radnom dijelu su učestvovali i profesori Ekonomskog fakulteta.

- Ekonomski fakultet je bio partner 17. Međunarodnog kongresa računovođa i revizora Crne Gore u organizaciji Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore (ISRCG). Tema kongresa, koji je održan u septembru 2022. godine, bila je Odgovor računovodstveno-revizorske profesije na ekonomske nestabilnosti i diskontinuitet poslovanja.
- U decembru 2022. godine osnovan je **Alumni klub Ekonomskog fakulteta**, sa ciljem uspostavljanja i održavanja veze sa diplomiranim studentima kao i podsticanja saradnje između Fakulteta i organizacija u kojima oni grade svoje profesionalne karijere. Na ovaj način stvoreni su preduslovi da se iskustvo studiranja na Ekonomskom fakultetu i iskustvo sa tržišta rada usmjere ka unapređenju nastavnog procesa, obogaćivanju vannastavnog sadržaja i sticanju praktičnih vještina studenata. Osim toga, mreža alumna postala je partner Ekonomskom fakultetu u brojnim planiranim investicionim projektima. U čast osnivanja Alumni kluba upriličeno je **Veče sa alumnistima** koje je okupilo na jednom mjestu više od 400 bivših studenata i profesora.

- Na inicijativu Ministarstva ekonomskog razvoja, a na osnovu Memoranduma o saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, u decembru 2022. godine na Fakultetu je **odrжан radni sastanak** na kom su predstavljeni makroekonomski rezultati Vlade Crne Gore koji su obilježili 2022. godinu. Sastanku su prisustvovali ministar Goran Đurović, državni sekretar u ministarstvu finansija Agron Ibrahimović, dekan prof. dr Mijat Jocović i profesori i saradnici

Ekonomskog fakulteta. Sastanak je organizovan sa namjerom da se podstakne dijalog sa akademskom zajednicom i razmjena mišljenja o mogućnostima zajedničkog djelovanja u razvoju ekonomije i društva Crne Gore zasnovanog na znanju.

- Kao partner firmi Alicorn, Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore u decembru 2022. godine postao je **dobitnik kolaborativnog gran-**

- ta za inovacije** koji je odobren u okviru javnog poziva Fonda za inovacije. U pitanju je projekat Game-driven HR Tech (GHR) čiji je glavni podnosilac firma Alicorn, a kopodnosilac Ekonomski fakultet.
- U martu 2023. godine organizovana je prva **Obuka o korporativnom upravljanju** na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, namijenjena članovima uprave i nadzornih tijela u privrednim društvima u većinskom državnom vlasništvu. Tokom trajanja obuke pod nazivom *Koroprativno upravljanje u funkciji unapređenja poslovanja privrednih društava u državnom vlasništvu u Crnoj Gori*, više od 30 polaznika je unaprijedilo znanje i vještine iz oblasti korporativnog upravljanja, računovodstva, revizije i finansija. Predavači su bili profesori Ekonomskog i Pravnog fakulteta iz Podgorice i Beograda, kao i predavači iz partnerskih institucija, sudije, advokati, koji su polaznicima prenijeli znanja i iskustva iz prakse. Nakon jednomjesečnog trajanja obuke, polaznicima su dodijeljeni sertifikati.

- Cijeneći značaj aktivnijeg učešća predstavnika poslovne zajednice i institucija javnog sektora u sinhronizaciji studijskih programa sa potrebama savremenog tržišta rada, i u namjeri da pružimo podršku studentima u razvoju njihove poslovne karijere kroz programe stipendiranja i stručne prakse, u martu 2023. godine pokrenuli smo procedure za osnivanje prvog **Poslovnog savjeta Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore**. Cilj osnivanja Poslovnog savjeta je stvaranje reprezentativnog konsultativnog tijela koje učestvuje u kreiranju i kontinuiranom unapređivanju studijskih programa koji odgovaraju zahtjevima i potrebama tržišta rada.
- U planu je pokretanje **Ekof Podcast**-a u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma u okviru kojeg će sagovornici biti predstavnici uspješnih domaćih i svjetskih biznisa, gostujući profesori, uspješni studenti.

Okrugli stolovi i panel diskusije

U skladu sa ulogom koju Ekonomski fakultet ima u razvoju socio-ekonomskog okruženja, u kontinuitetu nastojimo da stvorimo uslove za javni diskurs na važne teme, u atmosferi akademske debate. Rezultat su brojni okrugli stolovi, panel diskusije i debate koje pružaju odgovore na aktualna društvena pitanja.

- Okrugli sto u okviru Erasmus+ projekta Jean Monnet Centar izvrsnosti The Challenges of the Enlargement Policy: EU versus China's diplomacy in Western Balkans, pod nazivom **Global competition challenges facing single market and its implications for the Western Balkans**, održan je u junu 2022. godine. Okrugli sto je okupio ambasadore Sjedinjenih Američkih Država, Evropske unije i Francuske, predstavnike resornih ministarstava, univerzitetske profesore i studente.
- Panel diskusija pod nazivom **Erasmus+ u službi zelene ekonomije i održivog razvoja – obrazovanjem ka zelenoj Crnoj Gori**, koja je održana u junu 2022. godine. Događaj je bio dio kampanje o prioritetima novog ciklusa programa Erasmus+, a okupio je, pored akademskih profesora, predstavnike francuske ambasade, Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Nacionalne Erasmus+ kancelarije, Univerziteta Crne Gore, Privredne komore Crne Gore, Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore i Fonda za zaštitu životne sredine Crne Gore.
- Panel diskusija na temu **Kako inovacije mogu podstaći ekonomski razvoj Crne Gore?** održana je u septembru 2022. godine u okviru festivala „Dani nauke i inovacija“, tradicionalnog

godišnjeg događaja u organizaciji Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja.

- U oktobru 2022. godine organizovani su prvi **Dani revizije na Ekonomskom fakultetu**. Na okruglom stolu pod nazivom *Izazovi profesionalne prakse i kompetencije revizora u Crnoj Gori* učestvovali su predstavnici resornog ministarstva, profesionalnih udruženja, investitora, korporacija, svi predstavnici „velike četvorke“ koji posluju u Crnoj Gori u oblasti revizije i akademske profesore. Nakon okruglog stola organizovane su dvije radionice za studente.
- Okrugli sto na temu **Ekonomsko državljanstvo kao privredni i ekonomski interes Crne Gore?**, koji je održan u oktobru 2022. godine, okupio je brojne učesnike – predstavnike lokalnih samouprava, rukovodioce državnih institucija, predstavnike kompanija koje imaju projekte u programu ekonomskog državljanstva, kao i predstavnike svih kompanija agenata za posredovanje u procesu dobijanja državljanstva na osnovu investicije.
- Polazeći od značaja djelatnosti osiguranja, kao i potrebe da se uloga osiguranja, ključni trendovi razvoja i izazovi koji stoje pred crnogorskim tržištem osiguranja kroz otvoreni dijalog približe studentima, akademskoj i stručnoj javnosti, Fakultet u saradnji sa Agencijom za nadzor osiguranja prvi put je organizovao **Dan osiguranja**, u novembru 2022. godine. U radnom dijelu događaja održane su dvije panel diskusije: *Proizvodi, karakteristike i trendovi crnogorskog tržišta osiguranja i Izazovi tržišta osiguranja – kuda dalje?*

- U cilju podizanja svijesti studentske populacije o značaju akademskog integriteta, na Ekonomskom fakultetu od 14. do 18. novembra 2022. godine obilježena je **Nedjelja akademskog integriteta**. Tom prilikom održano je predavanje *U modi je znanje, zasluži zvanje* docent dr Ane Mugoše, tradicionalni Dekanski sat, kao i predavanje prof. dr Saše Randelovića sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.
- Okrugli sto na temu **Ekonomsko – energetska održivost Crne Gore** održan je u decembru 2022. godine u prisustvu predstavnika akademske zajednice, energetskega sektora, regulatora, studenata i šire javnosti.
- Konferencija **Pojas i put – saradnja Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope** koja je održana u martu 2023. godine, bila je prilika da se sumiraju rezultati višegodišnja saradnje

Crne Gore sa Narodnom republikom Kinom. Nakon uvodnih obraćanja, uslijedila je panel diskusija u dva segmenta, prvi je nosio naziv *Ekonomska saradnja Crne Gore i Kine – zajednički prosperitet*, dok je tema drugog segmenta bila *Značaj Kine u oporavku globalne ekonomije*.

- Povodom obilježavanja Međunarodnog dana zaštite prava potrošača, na Ekonomskom fakultetu je u martu 2023. godine održana panel diskusija na temu **Ekonomski i pravni aspekti zaštite prava potrošača u Crnoj Gori**, u organizaciji Ekonomskog fakulteta i Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma. Učesnici su bili predstavnici akademske zajednice, Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Tržišne inspekcije i Centra za zaštitu potrošača (CEZAP).
- Okrugli sto pod nazivom **Korporativno upravljanje u preduzećima u državnom vlasništvu – stanje i perspektive** održan je u aprilu 2023. godine kao rezultat jednomjesečne obuke pod nazivom Korporativno upravljanje u funkciji unapređenja poslovanja privrednih društava u državnom vlasništvu u Crnoj Gori, koji je Ekonomski fakultet organizovao uz podršku Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma za članove uprave i nadzornih tijela u privrednim društvima u većinskom državnom vlasništvu.
- Polazeći od činjenice da upravljanje brendom predstavlja jednu od glavnih preokupacija i sfera interesovanja uspješnih kompanija, kao i da brend ima sve veći značaj za potrošače, na Ekonomskom fakultetu je u aprilu 2023. organizovan edukativno-poslovni događaj **BRAND DAY – Kako izgraditi i pozicionirati brend u svijesti potrošača?**. Učesnici su bili predstavnici akademske zajednice, relevantnih institucija koje se bave pitanjima iz domena brandinga, kao i predstavnici uspješnih kompanija

koji su podijelili svoja korporativna iskustva u izgradnji i pozicioniranju brenda na crnogorskom tržištu.

- U periodu od 18 – 22. aprila 2023. godine održana je serija događaja posvećenih održivom razvoju pod nazivom **Sustainability Week**. Prvog dana sedmice posvećene ovoj temi, održan je *Info dan*, tokom kojeg smo podsticali studente, profesore i saradnike našeg fakulteta, da inkorporiraju održive prakse u svoje dnevne aktivnosti. Drugog dana, održana je panel diskusija *Kako ostvariti održivi razvoj – politika i praksa u regionu Zapadnog Balkana*. Trećeg dana «Sustainability Week»-a, održana je radionica za učenika Srednje ekonomske škole «Mirko Vešović» iz Podgorice, pod nazivom *Moja zelena startup ideja* koju su održali predstavnici Digital Den Hub-a u cilju pripreme učenika za takmičenje koje Fakultet realizuje u maju mjesecu. Sedmica posvećena održivom razvoju je zatvorena javnom debatom pod nazivom *Climate change – A powerful engine for economic transformation in Montenegro*.

Gostujuća predavanja

Sve aktivnosti koje su sprovedene u prethodnih godinu dana imale su za cilj modernizaciju nastavnog procesa koji afirmiše spoj teorijskog znanja i prakse stečene u poslovnom okruženju. Osim kroz novi program stručne prakse, studenti Ekonomskog fakulteta su bili u prilici da prošire svoja teorijska znanja i na brojnim gostujućim predavanjima čiji je cilj da im se omogući sticanje vještina potrebnih za rast i razvoj ličnih i profesionalnih kompetencija.

- Predavanje **Preduzetništvo i inovacije – kako biti konkurentan na globalnom tržištu** profesorice sa Arizona State University, Kathryn McManus, priznatog stručnjaka u oblasti preduzetništva, poslovnog razvoja, visokog obrazovanja i novinarstva, održano je u julu 2022. godine.
- Vanredna profesorica na Fakultetu organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu, Marija Jović, održala je predavanje iz oblasti Neuromarketinga studentima Ekonomskog fakulteta, u novembru 2022. godine, pod nazivom **Zavirite u mozak potrošača**.

- Gostujuće predavanje na temu **4 Visual Exercises for a Good Research** profesora Enrika Ceka u okviru predmeta Metodologija istraživanja organizovano je za studente završne godine akademskih master studija u novembru 2022. godine.
- U cilju većeg uključivanja predstavnika privrede u procese na Fakultetu, pokrenuta je serija predavanja pod nazivom **Biznis priče**. Do sada, održana su tri predavanja. U oktobru 2022. godine Kristof Šon, predsjednik Savjeta stranih investitora Crne Gore, održao je predavanje na temu *Vrijednosne šeme i njihov značaj u poslovnom okruženju*. U decembru je održano predavanje Novice Čarapića, alumniste Ekonomskog fakulteta koji je zaposlen u kompaniji „Uniqa osiguranje“, dok je u martu 2023. godine održana prezentacija *IPC Tehnopolisa* tokom koje su studenti saznali na koji način ovaj centar za razvoj startup kompanija i preduzetništva u Crnoj Gori može pružiti podršku studentima i diplomcima u procesu razrade i realizacije njihove biznis ideje.

- Gostujuća predavanja predstavnika revizorskih društava koja posluju u Crnoj Gori organizovana su u okviru predmeta Revizija na magistrantskim studijama. Osim za studente na predmetu, predavanja su bila otvorena i za sve ostale zainteresovane studente Ekonomskog fakulteta. Tom prilikom, održana su gostujuća predavanja predstavnika: PWC doo, Ernst & Young doo, BDO doo i Deloitte doo.
- Predsjednik Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, prof. dr Dragan K. Vukčević, održao je predavanje pod nazivom *Šta je intelektualac? na Ekonomskom fakultetu*. Predavanju akademika Vukčevića, koje je rezultat Sporazuma o naučnoj i umjetničkoj saradnji između Univerziteta Crne Gore i CANU, prisustvovali su pored studenata i profesora Ekonomskog fakulteta i studenti i profesori ostalih fakulteta Univerziteta Crne Gore, kao i predstavnici brojnih crnogorskih institucija kulture.
- Povodom početka nastave u ljetnjem semestru, u februaru 2023. godine organizovana je tradicionalna serija predavanja pod nazivom

The Right Start. Ovogodišnja manifestacija bila je posvećena uspješnim biznisima, zbog čega je prvo predavanje održao Darko Ivanović o startup hab-u Digital den iz Crne Gore koji je za samo dvije godine prešao put od početničkog entuzijazma do regionalnog i internacionalnog igrača na polju inovacija i investicija. Drugo predavanje održala je izvršna direktorica kompanije Glovo Crna Gora, Bojana Radović o razvoju kompanije Glovo u Crnoj Gori, dok je treće predavanje u okviru manifestacije bilo predavanje o IPC Tehnopolis-u.

- U saradnji sa Digital Den Hub-om iz Podgorice, u maju 2023. godine organizovano je gostujuće predavanje Kelvina Mejsa, stratega dizajna i edukatora na Univerzitetu Stanford. Tokom predavanja studentima Ekonomskog fakulteta prenio je svoje znanje i iskustvo iz domena dizajna proizvoda i usluga za korisnike i društvo, podstakao njihovu kreativnost i ohrabrio ih da svoje ideje pretoče u djela.

Priprema za tržište rada – radionice i obuke za studente

Na Ekonomskom fakultetu organizovane su brojne vannastavne aktivnosti koje omogućavaju studentima da steknu znanja, vještine i kompetencije na osnovu kojih će efikasno i pravovremeno odgovoriti zahtjevima i potrebama savremenog tržišta rada. Aktivnosti se sprovode kroz rad četiri centra Ekonomskog fakulteta, projekat Akademija mekih vještina, kao i kroz saradnju sa privredom i javnim sektorom.

- Od studijske 2022/23. godine studentima i nastavnom kadru Ekonomskog fakulteta na raspolaganju stoji mogućnost za usavršavanje i unapređenje mekih vještina u okviru prve **Akademije mekih vještina**. Akademija je pokrenuta u namjeri da odgovori na trendove na tržištu rada i povećanje tražnje za kadrovima koji imaju razvijene meke vještine, uz već stečeno formalno obrazovanje. Prvu radionicu na

temu *Značaj samopouzdanja za uspjeh*, vodila je Aleksandra Anđelić, internacionalni NLP trener i Master Coach, u oktobru 2022. godine. *Putovanje heroja* bio je naziv druge radionice za unapređenje mekih vještina koju je vodila Ana Đurović, dok se treća radionica bavila prevazilaženjem treme od javnog nastupa i nju je vodila Danka Četković.

- Radionica **Tvoji snovi su moji snovi – tvoja priča je moja priča**, koja je održana u oktobru 2022. godine u partnerstvu sa OEBS-om, Fakultetom dramskih umjetnosti na Cetinju i Udruženjem mladih preduzetnika iz Podgorice, okupila je mlade preduzetnice, studente i studentkinje. Učesnici radionice su razgovarali o očekivanjima, izazovima i nadama mladih žena o njihovoj budućnosti kao preduzetnica. Cilj radionice je bio da razmišljanja i ideje predu-

zetnica budu inspiracija studentima Fakulteta dramskih umjetnosti (FDU) koji će ih oblikovati u kredibilne i efektivne poruke o savremenom ženskom preduzetništvu u Crnoj Gori, kao i o preduzetničkim težnjama i ambicijama žena.

- Prva **Decembarska škola statistike** na temu *Obrada i vizuelizacija podataka* za studente Ekonomskog fakulteta održana je u periodu do 1. do 22. decembra 2022. godine u organizaciji Centra za statističku analizu i Katedre za kvantitativnu ekonomiju. Prijavljeni studenti su imali priliku da kroz predavanja i radionice priznatih predavača i eksperata iz oblasti obrade i vizuelizacije podataka unaprijede vještine i steknu nova znanja u ovoj oblasti.
- Centar za biznis Ekonomskog fakulteta organizovao je **Radionicu komunikacionih vještina** na temu Asertivna komunikacija i njen značaj u biznisu namijenjenu svim zainteresovanim studentima Ekonomskog fakulteta. Radionicu, koja je održana u decembru 2022. godine, vodila je profesorica psihologije mr Stela Burzanović.
- Radionica za pisanje master rada**, namijenjan svim zainteresovanim studentima koji su u procesu pisanja master rada, održana je u martu 2023. godine. Polaznici su bili u prilici da usvoje ili prošire znanja koja se tiču pisanja master rada i metoda istraživanja. Osim toga, oni su uz predavače, profesore i saradnike Ekonomskog fakulteta, prošli sve korake izrade master rada i dobili brojne smjernice za uspješno istraživanje.
- Počev od oktobra 2022. godine, studentima druge godine Ekonomskog fakulteta obezbijeđen je besplatni korisnički nalog za korišćenje platforme **Digitalni računovođa** kako bi bili u prilici da lakše savladaju znanje iz predmeta Računovodstvo i steknu praktične vještine.

Ova prilika za studente je proistekla iz Sporazuma o saradnji koji je potpisan između Ekonomskog fakulteta i kompanije Data design d.o.o.

- U saradnji sa kompanijom Alliance, Ekonomski fakultet je u oktobru 2022. godine pokrenuo jedinstveni nagradni konkurs za studente osnovnih studija pod nazivom **Kreni u avanturu znanja**, tokom kojeg su pripremali analizu tržišta novih automobila u Crnoj Gori i tržišne pozicije brenda Renault u odnosu na konkurenciju. Prijavljeni studenti su u radu sa mentorima sa Ekonomskog fakulteta i iz kompanije Alliance pripremali prezentacije od kojih su tri prvorangirane osvojile vrijedne nagrade.
- U aprilu 2023. godine održana je radionica u okviru seminara **Blockchain i kriptovalute – Tehnologije, potencijal i regulativa** za sve zainteresovane studente koji su imali priliku da se upoznaju sa pojmom blockchain-a, predmetnim tehnologijama i primjenama blockchain-a, konceptom i upotrebom kriptovaluta pravnom regulativom kriptovaluta, kako globalno, tako i u Crnoj Gori.

Studentsko angažovanje

Na Ekonomskom fakultetu studenti učestvuju u različitim vannastavnim aktivnostima. Na ovaj način razvijaju specifične vještine, usvajaju nova znanja i njeguju osjećaj pripadnosti instituciji. Tradicionalno upisujemo talentovane učenike i promoviramo praksu nagrađivanja najboljih studenata. Za organizaciju studentskog života na Ekonomskom fakultetu zadužene su organizacije, poput: Saveza studenata Ekonomskog fakulteta, Vijeća studenata Ekonomskog fakulteta i Sportsko-rekreativnog društva studenata Ekonomije i Menadžmenata EKOMEN.

- U oktobru 2022. godine, povodom početka nastave, održana je tradicionalna manifestacija **Dani brucoša**. Prvi dani na Fakultetu za studente generacije 2022/2023. počeli su Svečanim prijemom u amfiteataru „Montenegro“ u jutarnjim satima za studente akademskih studija, a u popodnevnom satima za studente primijenjenih studija. Nakon pozdravnih riječi koje su im uputili dekan prof. dr Mijat Jocović i prodekani, najmlađi studenti su obišli zgradu

Fakulteta i učionice u kojima će provoditi značajan dio dana tokom naredne tri godine. Nakon toga, za njih je organizovano više događaja čiji je cilj upoznavanje brucoša sa svim onim što čini studentski život na Ekonomskom fakultetu.

- U cilju unapređenja saradnje sa studentima i razvijanja njihove motivacije za studiranje, u novembru 2023. godine donošen je **Akcionni plan za unapređenje saradnje sa studentima**. Ovaj plan obuhvata brojne aktivnosti, među kojima su: kontinuirana komunikacija Uprave Ekonomskog fakulteta sa predstavnicima studentskih organizacija, aktivna saradnja studenata sa četiri centra, promocija i zaštita akademskog integriteta i zaštita prava studenata, promocija inkluzije studenata u procesu odlučivanja, kreiranja nastavnih i vannastavnih sadržaja na Ekonomskom fakultetu i ukupnom unapređenju sistema kvaliteta, stručna praksa, kao i organizacija nagradnih takmičenja, konkursa, kvizova u cilju podizanja motivacije za studiranje.

- Prvi put na Ekonomskom fakultetu, odlukom Dekana, u martu 2023. godine formiran je **Savjet najboljih studenata**, na osnovu Akcionog plana za unapređenje saradnje sa studentima. Savjet, koji broji 51 člana, čine redovni studenti osnovnih i master studija sa svih studijskih programa, koji imaju prosječnu ocjenu višu od 8,5. Na ovaj način, stvorena je prilika da se čuje i uvaži njihovo mišljenje o kvalitetu nastave i vannastavnih aktivnosti i stvori mehanizam putem kojeg će njihove sugestije o unapređenju svih elemenata nastavnog procesa biti primijenjene.
- Savez studenata Ekonomskog fakulteta (SSEF) i Vijeće studenata Ekonomskog fakulteta (VEF)**, tokom prethodne godine su organizovali brojne događaje. Oni su organizovali dvije radionice – radionicu o medijskoj pismenosti pod nazivom „ISTRAŽI-UKAŽI“ i radionicu o značaju očuvanja mentalnog zdravlja mladih ljudi i Motivacini vikend, zatim dvodnevnu konferenciju ERSTE OPEN DAY, tradicionalni Studentski ekonomski forum i Bank&Business Conference, kao i manifestaciju Nedelja studenata.

- Sportsko-rekreativno društvo Ekomen** tokom prethodne godine organizovalo je brojne događaje. Tokom tradicionalne serije sportskih tribina pod nazivom „Najbolji najboljima“ oni su ugostili: Duška Vujoševića, Jovanku Radičević, Danijela Furtulu, Predraga Radoševića, Mirka Vučinića, Miodraga Radulovića, Mariju Vuković, Dušana Miloševića i Gorana Đukanovića. Osim toga, organizovana je i Ekomen akademija tokom koje su održana gostujuća predavanja predstavnika uspješnih preduzeća koja posluju u Crnoj Gori, kao i sportska takmičenja – Ekomen liga u stonom tenisu i malom fudbalu, Peta i Šesta Podgorička desetka, rekreativna trka na 10 km. U Studenstkoj ligi u odbojci, u finalnom meču, ekipa Ekonomskog fakulteta pobijedila je Elektrotehnički fakultet.
- Društvo za preduzetništvo, menadžment i biznis Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore (EMBA MONTENEGRO)** nova je studentska organizacija na Ekonomskom fakultetu osnovana 2023. godine.

Nagrade

Kraj 2022. godine obilježile su nagrade za naučna i akademska postignuća profesora, saradnika i studenata Ekonomskog fakulteta. **Prof. dr Ljiljana Kaščelan**, redovni profesor, nagrađena je od strane Univerziteta Crne Gore za ostvarene rezultate i doprinose razvoju naučnoistraživačkog, umjetničkog i stručnog rada na UCG u toku ove godine. Saradnik u nastavi, **dr Bojan Pejović**, dobitnik je nagrada CANU iz Fonda Crnogorske akademije nauka i umjetnosti za podsticanje podmlatka u oblasti nauke i umjetnosti. U okviru obilježavanja 19. decembra, Dana oslobođenja Podgorice, upriličena je i tradicionalna svečanost povodom djele Studentske nagrade za 2022. godinu. Među nagrađenima su bile i studentkinje Ekonomskog fakulteta **Milica Damjanović** i **Sara Dragičević**.

U aprilu 2023. godine, upriličena je i dodjela nagrade Centralne banke Crne Gore za 2023. godinu iz oblasti bankarstva, monetarne politike i teorije. Već tradicionalno, radovi pod mentorstvom profesora Ekonomskog fakulteta nagrađeni su u kategoriji najbolji master/magistarski rad. Ovog puta, nagradu su ravnopravno podijelile **Tanja Mirotić** (saradnica u nastavi na Ekonomskom fakultetu) za rad *Makroekonomski model Filipsove krive – studija slučaja Crna Gora* pod mentorstvom **prof. dr Vesne Karadžić**, redovnog profesora Ekonomskog fakulteta, i **Vjera Vučković** za rad *Analiza modela islamskog bankarstva u regionu MENA* pod mentorstvom **prof. dr Slobodana Lakića**, takođe redovnog profesora Ekonomskog fakulteta.

Infrastruktura

U prethodnoj godini nastavljeno je sa ulaganjem u poboljšanje postojeće infrastrukture u zgradi Ekonomskog fakulteta, u cilju stvaranja što boljih uslova za studiranje i rad.

- Počela je rekonstrukcija prostora namijenjenog za **Klub studenata, alumnista i profesora Ekonomskog Fakulteta Univerziteta Crne Gore** na površini od 165 m². Klub se u potpunosti finansira iz donacija mreže alumnista. Adaptacijom prostora u suterenu Fakulteta stvara se mogućnost za pokretanje svojevrsnog biznis hub-a u kom je moguće organizovati više aktivnosti, među kojima su: radionice mekih vještina, izrade projektnih zadataka studenata, prezentacije programa studentske stručne prakse i programa mobilnosti studenata, panel diskusije sa profesorima i uglednim stručnjacima o ekonomskim i društvenim temama, promocije knjiga. Osim toga, Klub studenata, alumnista i profesora Ekonomskog fakulteta biće mjesto okupljanja pokrovitelja Ekonomskog fakulteta i predstavljanja njihove

vog rada studentima, kroz promovisanje principa društvene odgovornosti.

- Otvorena je **Sala centara** na četvrtom spratu koja stoji na raspolaganju rukovodiocima i volonterima u centrima za biznis, razvoj karijere, međunarodnu saradnju i statističku analizu.
- Otvoren je prvi istraživački centar na Ekonomskom fakultetu, **EKOFLAB**. Centar je, u potpunosti, tehnički opremljen za potrebe istraživačkog rada. Od alata su dostupni: licencirani softveri za analizu i obradu podataka (SPSS i STATA) x 2, Grammarly Premium paket – alat za podršku u pripremi teksta na engleskom jeziku, sa mnoštvo dodatnih funkcija x 2, Plagiarism Checker X – softver za provjeru plagijata x 2, Zoom Business paket za održavanje online sastanaka – instaliran na smart TV-računaru. Alati su dostupni na laptop računarima u centru, koji su bežično povezani sa štampačem. Osim za potrebe naučnoistraživačkog rada, prostor je funkcionalan i za održavanje sastanaka do 12 osoba. Prostor će biti

korišćen za naučne radionice, obuku nastavnog osoblja, ali i kao hab za realizaciju novouspostavljenog programa stručne prakse.

- U namjeri da dodatno poboljšamo uslove studiranja na Ekonomskom fakultetu, a zahvaljujući podršci Univerziteta Crne Gore, počela je realizacija nekoliko važnih infrastrukturnih projekata. U toku je rekonstrukcija jedne od najvećih sala, multifunkcionalne sale Medite-

ran i prostora u holu koji je namijenjen boravku studenata u periodima između predavanja. Prostor će biti uređen po najvišim standardima koji odgovaraju modernoj ustanovi visokog obrazovanja. Osim sale Mediteran, počće rekonstrukcija i sale Milenijum i dvije kompjuterske sale manjeg kapaciteta koje će biti transformisane u jednu i na ovaj način značajno će biti unaprijeđeni uslovi studiranja i rada na Ekonomskom fakultetu.

Impresum

EKONOMSKI FAKULTET UNIVERZITETA CRNE GORE

- Jovana Tomaševića 37, 81 000 Podgorica, Crna Gora
- +382 20 241 138
- www.ucg.ac.me/ef
- ekonomija@ucg.ac.me
- Instagram – @ekof_pg
- LinkedIn – Faculty of Economics Podgorica

IZDAVAČ

- Ekonomski fakultet, 2023.

ZA IZDAVAČA

- Prof. dr Mijat Jocović, dekan

TEKST

- Docent dr Zdenka Dragašević
- Docent dr Jovan Đurašković
- Docent dr Tamara Backović
- Docent dr Julija Cerović Smolović
- Mr Magdalena Đurašković

FOTOGRAFIJA

- Duško Miljanić
- Igor Šljivančanin

ŠTAMPA

- GolbiPrint doo, Podgorica

TIRAŽ

- 400

